(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. lapkričio 11 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Egidijos Tamošiūnienės,

susipažinusi su 2021 m. lapkričio 5 d. ieškovės A. S. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 28 d. nutarties,

nustatė:

Ieškovė A. S. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 28 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jos ieškinys atsakovui P. A. dėl preliminariosios sutarties pripažinimo neįvykdyta dėl atsakovo kaltės ir atsakovo sumokėto 20 000 Eur avanso pripažinimo bauda, bei patenkintas atsakovo priešieškinis – iš ieškovės atsakovui priteista 20 000 Eur avanso ir palūkanos. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės A. S. kasacinis skunda s iš esmės grindžiamas įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisyklių pažeidimu, CK 6.212, 6.248 straipsnių netinkamu taikymu ir nukrypimu nuo kasacinio teismo 2020 m. rugsėjo 24 d. civilinėje byloje Nr. e3K-3-200-1015/2020 pateiktų išaiškinimų, sprendžiant kaltės klausimą dėl nesudarytos pagrindinės turto pirkimo—pardavimo sutarties ir nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių. Ieškovės nuomone, teismai neįvertino, kad būtent dėl atsakovo kaltės (savalaikiai nepateikė banko garantinio rašto dėl paskolos suteikimo) užsitęsė pagrindinės sutarties sudarymas iki preliminariosios sutarties pabaigos, taip pat neįvertino jo veiksmų sąžiningumo ir bendradarbiavimo aspektais, todėl be pagrindo nepripažino atsakovo kaltu dėl pagrindinės sutarties nesudarymo. Teismai netinkamai taikė CK 6.212 straipsni, reglamentuojantį nenugalimą jėgą. Apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad, priešingai, nei tvirtina ieškovė, CK 6.212 straipsnio 2 dalyje nenustatytas "automatinis" preliminariosios sutarties galiojimo termino pratęsimas, todėl, atnaujinus notarų veiklą, atsakovas neturėjo prievolės sudaryti pagrindinės sutarties, nes tokia prievolė buvo pasibaigusi. Ieškovės vertinimu, šiuo atveju nenugalimos jėgos aplinkybė (notarų veiklos sustabdymas dėl šalyje paskelbto karantino tik keturioms dienoms) buvo laikina. Atnaujinus notarų veiklą, atsakovui nedelsiant apie tai buvo pranešta ir pasiūlyta artimiausia diena pagrindinei sutarčiai sudaryti. Taigi, atsakovui nebuvo pagrindo nutraukti preliminariąją sutartį dėl notarų veiklos laikino sustabdymo, nes sutarties vykdymas tiesiog buvo pratęstas ir šalių teisės ir pareigos pagal sutartį išliko.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais i r jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai taikė ir pažeidė kasaciniame skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u>, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Grąžintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti A. S. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 450 (keturis šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. lapkričio 5 d. AB SEB bankas, mokėjimo nurodymo Nr. 1376.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Egidija Tamošiūnienė